

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
КУЛЬТУРА ТА ЕТИКА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

підготовки бакалавра
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D1 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми *Облік і оподаткування*

Силабус освітнього компонента КУЛЬТУРА ТА ЕТИКА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ підготовки бакалавра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D1 Облік і оподаткування за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування.

Розробник: Рейкін В. С., професор кафедри маркетингу, д.е.н., професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програм
Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри маркетингу

протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри

Тетяна САК

© Рейкін В. С., 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	D Бізнес, адміністрування та право, D1 Облік і оподаткування, Облік і оподаткування, Перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання 1
		Семестр 1
		Лекції 36 год.
		Практичні (семінарські) 32 год.
		Самостійна робота 72 год.
		Консультації 10 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в Teams		Загальне Культура та етика ведення бізнесу Microsoft Teams

II. Інформація про викладача

Рейкін Віталій Самсонович
доктор економічних наук,
професор,
професор кафедри маркетингу
Контактна інформація викладача:

Телефон 0509262369

Електронна пошта: Reikin.Vitaliy@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G
ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Культура та етика ведення бізнесу» належить до нормативних, забезпечує формування знань, вмінь і здатностей майбутніх фахівців щодо сучасних принципів, правил та норм етики ведення бізнесу, а також аспектів їх практичного використання; є одним з базових компонентів підготовки фахівців-логістів і призначений для поглибленого вивчення питань, пов'язаних з особливостями ведення ефективної діяльності у сфері бізнесу.

Предметом вивчення освітнього компонента «Культура та етика ведення бізнесу» є система принципів, норм, цінностей, традицій, моделей поведінки та взаємодії, що визначають морально-етичні засади і культурні особливості здійснення комерційної діяльності в умовах сучасного бізнес-середовища.

2. Пререквізити: освітній компонент «Культура та етика ведення бізнесу» викладається в 1-му семестрі, за своїм змістом є вступним для подальшого вивчення низки базових освітніх компонентів.

Постреквізити: правові основи громадянського суспільства, менеджмент, фінанси, бухгалтерський облік, теорія консалтингу.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета вивчення освітнього компонента – формування у ЗВО системного уявлення про етичні засади та культурні особливості ведення бізнесу, розвиток здатності дотримуватися принципів соціально відповідального підприємництва, морально-етичних норм у професійній діяльності, а також уміння ефективно діяти в умовах міжкультурного бізнес-середовища.

Основними завданнями освітнього компонента є:

- ознайомити здобувачів з основами ділової етики та бізнес-культури;
- розкрити значення етичних норм, цінностей та принципів у підприємницькій діяльності;
- сформувати уявлення про корпоративну соціальну відповідальність (КСВ) як елемент етичного бізнесу;
- виокремити вплив національних і культурних відмінностей на ведення бізнесу в глобалізованому світі;
- розвинути практичні навички етичного прийняття рішень у бізнес-середовищі;
- виховати здатність до саморефлексії, дотримання професійної етики та етичної поведінки у бізнес-взаємодії;
- забезпечити розуміння ролі етики у формуванні довіри, репутації та сталого розвитку компанії.

Методи навчання: словесний (лекція, бесіда); наочний (демонстрація, ілюстрація), інтерактивний (кейс), проблемно-пошуковий (реферат); самостійна робота та консультації.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність (ІНТ):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

Soft Skills, що формуються в процесі вивчення ОК «Культура та етика ведення бізнесу»:

- комунікативні навички;
- критичне та етичне мислення;
- міжкультурна компетентність;
- соціальна відповідальність;
- емоційний інтелект.

ОК «Культура та етика ведення бізнесу» сприяє досягненню таких **Цілей сталого розвитку**:

Ціль 4. Якісна освіта: формування етичних, соціальних і міжкультурних компетентностей, необхідних для відповідального громадянства та професійного зростання.

Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання: сприяння розвитку етичної трудової культури, дотриманню прав працівників, формуванню безпечного та поважного робочого середовища.

Ціль 10. Зменшення нерівності: підвищення обізнаності щодо етичних стандартів ведення бізнесу в глобальному контексті; підтримка ідей соціальної справедливості.

Ціль 12. Відповідальне споживання і виробництво: заохочення до впровадження принципів сталого розвитку, етики відповідального бізнесу, екологічної та соціальної відповідальності підприємств.

Ціль 16. Мир, справедливість і сильні інститути: формування культури прозорості, відповідальності, антикорупційної поведінки, етичного лідерства та корпоративного управління.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бал
Змістовий модуль 1. Основи культури та етики ведення бізнесу						
Тема 1. Ретроспектива та еволюція морально-етичних ідей	15	4	4	6	1	ФО (3), Р (3) / 6
Тема 2. Етика і соціальна відповідальність бізнесу	11	2	2	6	1	Т (2), К (2), Р (2) / 6
Тема 3. Етичний кодекс бізнесу	11	2	2	6	1	ФО (2), Т (2), Р (2) / 6
Тема 4. Професійна етика	11	2	2	6	1	Т (3), Р (3) / 6
Тема 5. Специфіка культури та етики ведення бізнесу в країнах Європи та США	15	4	4	6	1	ФО (2), К (2), Р (2) / 6
Тема 6. Особливості культури та етики ведення бізнесу в країнах Азії	14	4	4	6	-	Т (2), К (1), Р (2) / 5
Разом за модулем 1	77	18	18	36	5	max 35 балів
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти культури та етики ведення бізнесу						
Тема 7. Етика взаємовідносин підприємства і працівників	15	4	4	6	1	ФО (2), К (2), Р (2) / 6
Тема 8. Етичні норми ділового спілкування	11	2	2	6	1	ФО (2), Т (2), Р (2) / 6
Тема 9. Діловий етикет як основа поведінки	11	2	2	6	1	ФО (3), Т (3) / 6
Тема 10. Імідж та ділова атрибутика підприємства	13	4	2	6	1	ФО (2), Т (2), К (2) / 6
Тема 11. Корпоративна культура	13	4	2		1	ФО (2),

організацій				6		Т (2), Р (2) / 6
Тема 12. Культура публічного виступу	10	2	2	6	-	ФО (2), Т (2), К (1) / 5
Разом за модулем 2	73	18	14	36	5	max 35 балів
Види підсумкових робіт	30					
Модульна контрольна робота 1	МКР / 15 балів					
Модульна контрольна робота 2	МКР / 15 балів					
Всього годин / Балів	150	36	32	72	10	max 100 балів

Форма контролю: поточне оцінювання (фронтальне опитування (ФО), тести (Т), написання рефератів (Р), розгляд кейсів (К)), МКР – модульна контрольна робота, підсумковий контроль у формі екзамену.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Культура та етика ведення бізнесу» передбачає: підготовку до практичних занять; опрацювання лекційного матеріалу; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Формою самостійної роботи, що підлягає окремому оцінюванню є написання рефератів за тематикою ОК.

Таблиця 3

Тематика рефератів ОК

Назва теми ОК	Тематика рефератів	К-ть год
Тема 1. Ретроспектива та еволюція морально-етичних ідей	1. Еволюція етичних вчень: від античної філософії до сучасної бізнес-етики. 2. Морально-етичні основи торгівлі та підприємництва в історичних цивілізаціях. 3. Формування корпоративної етики у ХХ столітті: між прибутком і відповідальністю.	6
Тема 2. Етика і соціальна відповідальність бізнесу	Етичні принципи як основа корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: стан, виклики та перспективи. Етичні дилеми у прийнятті управлінських рішень: відповідальність бізнесу перед суспільством.	6
Тема 3. Етичний кодекс бізнесу	Етичний кодекс як інструмент формування корпоративної культури. Порівняльний аналіз етичних кодексів міжнародних компаній. Розробка етичного кодексу для умовної компанії: структура, принципи, механізми реалізації.	6
Тема 4. Професійна етика	Професійна етика як основа відповідальної ділової поведінки. Етичні стандарти професійної діяльності: міжнародна та	6

	українська практика. Професійна етика менеджера: виклики та етичні дилеми в управлінні персоналом.	
Тема 5. Специфіка культури та етики ведення бізнесу в країнах Європи та США	Порівняльна характеристика ділової культури та етики бізнесу в країнах Західної Європи та США. Американська модель етики бізнесу: принципи, стандарти, кейси. Культурні особливості впливу на бізнес-етику: приклади з практики компаній ЄС.	6
Тема 6. Особливості культури та етики ведення бізнесу в країнах Азії	Ключові цінності та моделі ділової етики в країнах Східної Азії: Китай, Японія, Південна Корея. Мусульманська бізнес-етика: культурно-релігійні основи та їх вплив на ведення бізнесу в арабських та азійських країнах. Особливості міжкультурної комунікації у діловому середовищі Азії: виклики для західних компаній.	6
Тема 7. Етика взаємовідносин підприємства і працівників	Етичні принципи у відносинах роботодавця та працівника: права, обов'язки, відповідальність. Етика мотивації та оцінювання персоналу: як зберегти баланс між результативністю та моральністю. Корпоративна культура та етичні стандарти взаємодії в колективі.	6
Тема 8. Етичні норми ділового спілкування	Етичні засади ділового спілкування: повага, чесність, толерантність. Етикет і ділове спілкування: взаємозв'язок формальності й етики у професійному середовищі. Етичні помилки в діловому спілкуванні: типові порушення та шляхи їх уникнення.	6
Тема 9. Діловий етикет як основа поведінки	Діловий етикет як елемент професійної культури фахівця. Міжкультурні аспекти ділового етикету: як уникнути помилок у міжнародному спілкуванні. Етикет ділового спілкування у цифрову епоху: нові правила поведінки.	6
Тема 10. Імідж та ділова атрибутика підприємства	Імідж підприємства як складова його етичної репутації. Ділова атрибутика як елемент формування корпоративної культури. Формування позитивного іміджу компанії через етичну комунікацію та соціальну відповідальність.	6
Тема 11. Корпоративна культура організацій	Роль корпоративної культури у формуванні етичних стандартів компанії. Типи корпоративної культури та їх вплив на ефективність бізнесу. Створення та розвиток корпоративної культури: роль лідерства та етичного менеджменту.	6
Тема 12. Культура публічного виступу	Основи культури публічного виступу: етичні та комунікативні аспекти. Роль культури публічного виступу в бізнесі: вплив на репутацію та довіру. Подолання страху публічного виступу: психологічні та етичні аспекти.	6
Разом		72

IV. Політика оцінювання

Оцінювання відбувається згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 року (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>).

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем. Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/).

Політика щодо дедлайнів та перекладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено за пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену, який передбачає засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок з ОК за семестр. Під час складання екзамену здобувач може отримати від 0 до 30 балів.

Здобувач освіти допускається до складання іспиту з ОК, якщо він протягом поточної роботи набрав не менше 35 балів. Для отримання допуску здобувач освіти має відпрацьовувати практичні роботи до дати іспиту під час основної сесії. Оцінки за відпрацьовані роботи виставляються в електронний журнал успішності поруч або замість «н». У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрхований за академічну неуспішність.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (30 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 30 балів за результатами виконання екзаменаційних завдань: два теоретичних питання (по 10 балів за правильну відповідь), 10 тестових завдань (по 1 балу за кожен тест) відповідно до програми курсу.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на екзамен

1. Дуалістична сутність етики.
2. Погляди на етику філософів Стародавнього світу.
3. Етика стоїцизму та епохи Середньовіччя.
4. Фізіократизм та етика капіталістичного періоду.
5. Ринкова рівновага та етика сучасного періоду.
6. Сутність та генезис соціальної відповідальності бізнесу.
7. Рівні соціальної відповідальності бізнесу.
8. Корпоративна соціальна відповідальність як складова репутації.
9. Сутність та види етичних кодексів в бізнесі.
10. Корпоративні кодекси.
11. Основні принципи етики.
12. Основні поняття професійної етики.
13. Професійний розвиток, вигорання та стрес.
14. Професійні кодекси.
15. Особливості ведення бізнесу в Англії.
16. Специфіка ділової етики в країнах ЄС.
17. Особливості етики бізнесу у США.
18. Особливості бізнес-менталітету суб'єктів господарювання Китаю.
19. Специфіка культури та етики ведення бізнесу в Японії.
20. Ісламська економічна та світоглядна система в арабських країнах.
21. Мораль у структурі відносин «фірма-найманий працівник».
22. Найм та звільнення з роботи.
23. Етико-психологічні основи взаємин керівника і підлеглих.
24. Гендерні засади ділових відносин в організації.
25. Особливості взаємин з колегами, клієнтами та партнерами.
26. Корпоративна культура, її суть та функції.
27. Рівні корпоративної культури.
28. Корпоративна репутація та корпоративний імідж.
29. Основні компоненти корпоративної культури.
30. Спілкування як взаємодія, функції спілкування.
31. Різновиди, форми та рівні ділового спілкування.
32. Бар'єри у спілкуванні та способи їх подолання.
33. Невербальні засоби спілкування.
34. Публічний виступ та його види.
35. Бізнес-етикет: його сутність та правила.
36. Основні види етикету.
37. Особливості міжнародного бізнес-етикету.
38. Поняття «імідж», «репутація», «гудвіл».
39. Корпоративний імідж: складові, способи формування та корекції.
40. Корпоративна культура фірми.
41. Імідж керівника.
42. Корпоративна атрибутика.
43. Діловий одяг.
44. Культура публічного виступу.
45. Сучасний службовий етикет.
46. Етичні норми ділового спілкування.

47. Етика та етикет у ділових міжнародних стосунках бізнесменів.
48. Характеристика вітчизняної бізнес-культури.
49. Професійна культура підприємницької діяльності.
50. Особливості національної бізнес-культури в Україні.

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку.

Таблиця 4

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90-100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача працює протягом усього курсу.

82-89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені силабусом навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75-81 балів (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67-74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60-66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

1-59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний,

необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Рейкін В. С. Культура та етика ведення бізнесу : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. 96 с.
2. Рейкін В. С. Культура та етика ведення бізнесу : методичні вказівки до практичних занять. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. 44 с.
3. Дегтяр А.О., Плотнікова М.О. Корпоративна соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 314 с.
4. Балджи М.Д. Етика бізнесу: навчальний посібник К.: ФОП Гуляєва В.М., 2021. 332 с.
5. Godfrey Paul C., Jacobus Laura E. Ethics and Business: An Integrated Approach for Business and Personal Success, International Adaptation. Wiley. John Wiley & Sons, 2022. P. 272.

Додаткова

6. Вараксіна О., Шульга В. Роль корпоративної культури у сучасному бізнес-середовищі. *Економіка та суспільство*. № 49. 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-63>.
7. Орлова К.Є., Бірюченко С.Ю. Етика бізнесу як об'єкт наукового дослідження. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. №1(99). С. 76-82. [https://doi.org/10.26642/ema-2022-1\(99\)-76-82](https://doi.org/10.26642/ema-2022-1(99)-76-82).
8. Рейкін В. С. Культура та етика ведення бізнесу : методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. 43 с.
9. Рейкін В.С., Найдюк П., Черняк В. Етичні та інституціональні аспекти культури бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-16>.
10. Рейкін В.С. Національна специфіка культури та етики ведення бізнесу на міжнародному рівні. *Економіка та суспільство*. 2024. № 69. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-69>.
11. Рейкін В., Данилюк Т., Шевчук Ю. Збутова політика в міжнародній діяльності з урахуванням етичних принципів. *Економічний часопис ВНУ імені Лесі Українки*. 2025. № 2. С. 218-226. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2025-02-218-226>.

Інтернет-ресурси

1. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>
2. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/